

Daartegenover was er in het aantal personen, die belijdenis des geloofs aflegden, een opklissing van 2.012 in 1937 tot 2.411 in 1938; een vermeerdering derhalve van 39%.

Personen, die onze kerk verlieten, om zich bij andere kerken aan te sluiten, waren er 1.014 (verleden jaar 1.010) en omgekeerd sloten zich uit andere kerken bij de onze 704 personen aan (verleden jaar 783). Dat is wel geen groot verschil in de beide jaren. Maar dat verlaten vooral, meer nog dan de aansluiting, geeft toch te denken. Uit een kleine kerkengroep als de onze in één jaar 1.040 naar andere kerken! En om welke redenen? Waren er beginselen in 't spel? Bracht gewetensovertuiging tot zulk een gewichtige stap? We kunnen de gevallen niet afzonderlijk beoordeelen. Maar we weten, dat het kerkelijk besef in ons land over 't algemeen afneemt. Voor zeer velen is de Kerk niet meer de zorgzame, geestelijke moeder, aan wie God ons door Zijne genade verbond; maar zijn de kerken zoovele organisaties, waarin ledereen zijn noodzakelijke docus godsdiensstigheid plus een overvloed van fatsoenlijk plezier kan bekomen. Allemaal zoovat eender. Hoe gemakkelijker dan een verwisseling als 't zoo uitkomt, om 't huwelijk, om bureu, om een kind, dat een vriendinnetje in die andere Zondagsschool heeft, om den dominee, "a nice man" bij geval, of om welke andere reden ook, die met zuiverheid van leer en leven hoegenaamd niets te maken heeft. Staat het verlaten van zoo velen, ook van onze kerk, misschien in verband met zulke redenen?

Door kerkelijke tucht, verlaten of royeering verloren we dit jaar 215 (verleden jaar 226) en door den dood 758 (714 het vorige jaar).

Met belangstelling gingen we ook over de cijfers, die ons de inkomsten der financiële bijdragen, niet voor eigen gemeente, melden. Al behooren ze tot het materiële, ze hebben toch groote beteekenis voor den goeden gang van het kerkelijk leven en leeren ons aangaande de stoffelijke welvaart en de middadigheid van ons volk.

Het totale bedrag gedurende het jaar 1938 is \$ 421.557,87. 't Vorige jaar, 1937, beliepen de inkomsten \$ 411.974,42. Dat is nu dus \$ 12.583,45 meer dan in het jaar tevoren.

Berekend naar de 25.447 gezinnen is er voor doeleinden, buiten eigen gemeenten, gemiddeld een weinig meer dan \$ 17 per gezin opgebracht.

H.

C. V.

BOEKBESPREKING

Naar aanleiding van mijne bespreking van het „Jaarboekje voor de Gereformeerde Kerk van Watergraafsmeer“ schreef Ds J. D. Boerkoel mij:

„Gaarne deel ik U mede, dat er in Watergraafsmeer wel een door den Kerkeraad benoemden correspondent betreffende contributies voor de Theologische Hoogeschool is; dat er evenzeer contribuanten zijn; dat de correspondent telken jare verslag uitbrengt van zijn bemoeiingen; dat ter Classis Amsterdam destijds (na de Synode van 1936) door de afgevaardigden van Watergraafsmeer op algemeene naleving van het synodale schrijven inzake de contributies is aangedrongen, tengevolge waarvan in alle kerken der Classis een onderzoek is ingesteld.

Het spijt me, dat de correspondent in het Jaarboekje niet vermeld wordt. Dit is inderdaad een leemte, die mede tengevolge van Uw boekbespreking in „De Reformatie“ van vandaag nu wel zal worden opgeheven.

Ik dank Ds Boerkoel voor deze mededeelingen, waarover ik mij verheug, en mag er mij ook over verblijden, dat mijne opmerking aanleiding zal geven om de zoo veelvuldige inlichtingen in dit Jaarboekje nog iets vollediger te doen worden.

S. GREIJANUS.

„Richtlijnen en Raadgevingen“ van de Inspectie der Vereeniging voor Christelijk-Nationaal Schoolonderwijs.

H. Veenman & Zonen — Wageningen.

De Hoofdde commissie van de Vereeniging voor Christelijk-Nationaal Schoolonderwijs deed in 1905 een beknopt leerplan voor het Christelijk onderwijs op de lagere scholen samenstellen. Maar sedert dat jaar is veel veranderd, ook naar inzichten en opvattingen. „Onze inspecteurs hebben het nieuwe, dat zich aandienende ten opzichte van psychologie, paedagogiek en didactiek bestudeerd, gezamenlijk besproken en — zoveel mogelijk eenzelfde gedragslijn volgend — met beleid het goede in de scholen aangeprezen“, blz. 3. De vrucht van dien arbeid wordt in dit boekje aangeboden. Na eene inleiding volgen aanwijzingen voor het onderricht in de verschillende vakken op de Scholen voor Christelijk lager en uitgebreid lager onderwijs. Gaarne sluit ik mij aan bij den wensch van de Hoofdde commissie: „Moge deze arbeid ons Christelijk Onderwijs ten goede komen“.

S. GREIJANUS.

„Blijft in Mij“. Een boek voor jonge belijders.

Bosch en Keuning N.V. — Baarn.

Door allerlei omstandigheden kan dit boek eerst aangekondigd worden op een tijdstip waarop de openbare belijdenis des geloofs van de jonge leden der kerk in de meeste Geref. Kerken van ons vaderland reeds zal hebben plaats gehad voor dit jaar.

Dat is in zeker opzicht jammer. Immers dit boek dient zich aan als een boek „voor jonge belijders“. En het zal dus wel bedoeld zijn om als belijdenisgeschenk uitgereikt te worden door verloofden of familie aan hen, die voor God en Zijn heilige gemeente het ja-woord deden hooren. Voor dezulken komt deze boek aankondiging dit jaar te laat.

Toch is het anderzijds niet erg thans op dit boek de aandacht te vestigen. Ook oudere belijders zullen dit boek met groote stichting kunnen lezen. We denken aan de prachtige opmerkingen die Dr Kraan in zijn artikel: Kerklid, maakt over het kerkelijk medeleven. Hij wijst er o.m. op, dat bij de kerkelijke verkiezing niet alleen de mannelijke belijdende leden der kerk behooren aanwezig te zijn, maar naar het voorbeeld der apostolische kerk ook de vrouwen. Afgedacht nog van het feit, zoo redeneert Dr Kraan of aan de vrouwelijke kerkleden het kiesrecht kan worden toegekend, vast staat toch, dat de verkiezing plaats heeft onder aanroeping van den naam des Heeren. „Ons aller gebed is noodzakelijk. Er wordt wel eens in sommige gemeenten geklaagd, dat het daar de dood in den pot is, dat er in den kerkeraad een valsch conservatisme heerscht en er daarom van hem een verkeerde leiding uitgaat. Maar deze klachten keeren grootendeels tot onszelf terug. Want hoe kunnen we verwachten van God te ontvangen, waarom we niet eens gemeenschappelijk en ernstig hebben gebeden?“ pag. 121.

Zoo zou er op meer belangrijke opmerkingen zoowel voor jonge als voor oudere belijders gewezen kunnen worden. De volgende predikanten hebben bijdragen voor dit boek afgestaan: Ds G. Laarman, Dooplid af? Ds J. D. Boerkoel, Avondmaalsganger. Ds P. Ch. van der Vliet, Leven bij het Woord. Ds H. A. Wiersinga, Gebedsleven. Dr E. D. Kraan, Kerklid. Ds W. A. Wiersinga, Met al de heiligen. Ds G. Lugtigheid, In de Wereld. Ds P. N. Kruijswijk, Geestelijke groei. Ds N. Buffinga, Belijdenis en twiifel. Dr P. Prins, Onder het kruis. Ds H. Veldkamp, Met opgeheven hoofd. Ds IJ. K. Vellinga, Van geslacht tot geslacht.

Men ziet het: er is groote verscheidenheid van auteurs en onderwerpen. Dat brengt ook met zich mee, dat men bij het lezen het accent wel eens anders zou willen leggen dan in het bewuste artikel, dat men leest, geschiedt. Over den Japanischen zendeling Kagawa denk ik bijv. anders dan Ds Veldkamp, pag. 265.

Maar dit betreft tenslotte kleinigheden. We zijn blij met dit belijdenisgeschenk en wenschen het in veler handen.

D.

H. M.

KERKNIEUWS

GEREFORMEERDE KERKEN.

Beroepen te:

Nieuwleusen (Ov.): E. J. Wassink te Bruchterveld (Ov.).

Aangenomen naar:

Eibergen: Cand. J. D. Koers, hulppred. te Enschedé. Kampen: C. B. Bavink te Oost- en West-Souburg.

Bedankt voor:

Rijnsburg (vac.-E. H. Broekstra): G. J. Hoytema te Smilde.

Intrade te:

Gapinge: Cand. W. de Graaff. Tekst: 1 Cor. 2:1. Grijskerke: Cand. K. J. Kraan. Tekst: Psalm 71:9, 14-16.

Instituering Geref. Kerk te Londen.

Te Londen werd Zondag 16 April onder leiding van Ds L. Oranje van Den Haag de Geref. Kerk geïnstituëerd.

Een bidstond voor den Vrede.

De Classis 's-Gravenhage van de Geref. Kerken in Nederland, in buitengewone vergadering bijeen op Woensdag 19 April, van oordeel, dat de gespannen internationale toestand, waarop de jongste gebeurtenissen weer bijzonder de aandacht hebben gevestigd, het zeer wenschelijk maken, dat de gemeente des Heeren naast haar dagelijksch gebed voor den vrede thans in een bijzonder daaraan gewijde samenkomst hierom den Heere smeke, noodigt de Kerken uit op Zondag 23 April a.s. in de bediening des Woords en der gebeden zoo mogelijk des voormiddags zich te vereenigen in verootmoediging en gebed voor den Heere, of het Hem behagen mocht om der wille van onzen Heere en Zaligmaker Jezus Christus de ramp van een oorlog af te wenden en Zich te ontfiermen over ons volk en de volkeren der geheele wereld.

Het Moderamen:

Ds P. NOMES, praeses.
Dr J. HOEK, assessor.
Ds M. BOUKEMA, scriba.

„GEREF. KERKEN IN HERSTELD VERBAND“.

Aangenomen naar:

Amsterdam-Zuid (vac.-J. J. Buskes Jr): E. L. Smelik te Hilversum.

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Barendrecht: H. Visser Mz. te Bunschoten.
Harlingen: L. Holtrigter te Woerden.
Vlaarding: D. Driessen te Rotterdam-Zuid.
Murmerwoude: M. W. Nieuwenhuijze te Franeker.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Breda: D. Westerveld te Brielle.
Gouderak: R. W. Steur te Oud-Alblas.
Heerenveen (toez.): J. Dikboom te Drachten.
Kampen: H. J. Langman te Jutrijp-Hommerts.
Papendrecht: K. van de Pol te Wierden.

Aangenomen naar:

Maasbommel en Alphen: Cand. H. v. Doorn, hulppred. bij de Evangelisatie „Priël“ te Huizum (Fr.).
Noordwijk (Gr.): G. H. W. van Medevoort te Zwartewaal.
Wageningen: H. G. Groenewoud te Vollenhove.
Blokker-Schellinghout: G. v. Duyl te Amsterdam.

Bedankt voor:

Ameide en Tienhoven (toez.): J. W. van der Linden te Kootwijk.
Beesd (toez.): K. Luidjendijk te Asch.
Hoornsterzwaag: L. Buenk te Veessen.
Noordscharwoude-Oudkarspel: J. P. van Mullem te Akersloot.

Afscheid van:

Serooskerke (W.): Ph. A. Warners. Tekst: 2 Petr. 1:19.

Emeritaat.

Het prov. Kerkbestuur van Utrecht heeft tegen 1 Mei a.s. op zijn verzoek eervol emeritaat verleend aan Ds P. C. Ijsseeling te Loenen aan de Vecht.

ZENDINGSLIEDEREN

Dit bundeltje bevat 38 Zendingliederen, op daarbij aangegeven, alom bekende wijzen, te zingen door kinderen en groteren. Te gebruiken zowel op kinderzendingsscholen als op andere zendingssamenkomsten.

Prijs f 0.35; bij minstens 50 exx. à f 0.20 per ex.

GOES. OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V.

MYSTIEK EN MYSTICISME

DOOR
Ds W. F. C. VAN HELSDINGEN
TWEDE ONGEWIJZIGDE DRUK

Prijs f 0.30 — bij minstens 10 Ex. f 0.25 per Ex.

Met een warme aanbeveling van Prof. H. H. KUYPER, Ds VAN GRIEKEN, Herv. Pred. en Ds JANSSEN, Chr. Ger. Pred.

Prof. HONIG in De Bazuin:
Deze 51 blz. waarschuwen tegen zeer schadelijke en veel voorkomende misvattingen en wijzen den rechten weg. Onze God zegene dit liefdevol getuigenis!

Ds. VAN DER MEIDEN in Luctor et Emergo:
Gaarne willen wij deze brochure ter lezing aanbevelen. De lezing zij tot leerling!

Verkrijgbaar bij den Boekhandel en na storting op post-rekening No. 36000 bij de Uitgevers
Oosterbaan & Le Cointre N.V. - Goes.

ZOEKERS NAAR WIJSHEID

DOOR **S. VISSER**
270 blz., Ingén. f 2.75

UIT HET VOORBERICHT:

Bij de bespreking van de problemen, die in den loop der historie zijn opgekomen, is aan het grote conflict tussen geloven en weten, tussen het Christelijk en het Humanistisch denken, veel aandacht geschonken.

Onderwijzers, die bij hun historische en paedagogische studie er behoefte aan gevoelen den samenhang der ideeën te doorzien, Jeugdleiders en belangstellende leden van allerlei organisaties, die den oorsprong van politieke en morele stromingen doorgronden willen, hebben behoefte aan enige wijsgerige scholing.

Voor die allen zijn eenvoudig en duidelijkheid de eerste eisen, die aan filosofische voorlichting gesteld moeten worden, eisen, waarmee 't streven naar volledigheid niet zou overeenstemmen.

De ernstige poging om aan die eisen te voldoen, is naar we hopen een afdoende reden tot het uitgeven van dit boekje naast reeds bestaande inleidingen tot en overzichten van de filosofie, welke méér voorafgaande studie veronderstellen. Vaktermen worden dan ook zo weinig mogelijk gebruikt en, indien ze onvermijdelijk zijn, verklaard.

Uitgave Oosterbaan & Le Cointre N.V. - Goes
Ook bij den Boekhandel.

Lersers van „De Reformatie“! Wakt uw kennissen op proefnummers van ons Blad aan te vragen. Zeer velen doen dit reeds! U ook?

De 4e goedkope uitgave

is zoo juist verschonon van:

De Gemeene Gratie

door **Dr A. KUYPER**

Groot royaal formaat. Pfm. 1800 bladzijden.
In 3 linnen stempelbanden.

Slechts f 3.50 per deel

Schaf U nu dit standaardwerk aan
IN ELKEN BOEKHANDEL

Uitgave J. H. KOK N.V. - KAMPEN

BELIJDENIS-ATTESTATIES EN DOOPATTESTEN

In verband met van verschillende zijden geuite bezwaren over onvolledig ingevulde Attestaties, hebben wij de door ons uitgegeven modellen meer in overeenstemming gebracht met de gewenschte volledigheid. Kerkeraden zenden we gaarne op verzoek een exemplaar van dit nieuwe model toe.

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V., GOES

19c JA...
M ed e w...
Rott...
Dam...
Ds J...
Kool...
Schre...
Rott...
kamp...
Groni...
Dr H...
Alle stu...
Prof. D...
INHOUD: E...
— Uit de...
arbeid Zij...
Reisindruck...
samenkom...
Zacharias...
eest zijn...
Kuyper's...
woord en...
Boodschap...
schouw...
Hoe is...
de hardste...
uitgeroed...
onderwor...
geldt imm...
ligste volk...
Babylonië...
den loop...
Joodsche...
36 eeuw...
Daarbij...
Jeruzalem...
kracht var...
aarde vers...
zij als ball...
overtrooff...
van nauw...
vermenig...
Van die...
onzer eeu...
deel. De...
Rusland...
Roemenië...
West-Eurc...
over. Da...
600.000, E...
laatste vol...
de 9500 vl...
plm. 120.0...
De Jode...
is moeilij...
De eerste...
en uitzond...
bewaart. E...
geëvenare...
ring te ve...
heid der...
zijde der...
Van Go...
der Jode...
Reeds v...
Heere doo...
speld. Het...
in de z e g...
Deut. 28...
Heeren zo...
en doen, I...
zellen hov...
vijanden v...
Maar v...
van Zijne...
ligde, Lev...
de vijand...
Heere heb...
26:17, 33...
Helaas...